

શ્રી શિક્ષણ - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/O. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંટા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન વિશારદ

III

અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર

૨૦૨૨

એનરોલમેન્ટ નંબર

જૂન - ૨૦૨૨ મામ

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા	પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં	(૫)	આગતિ	(૧)	૩૦
(૧) રમાત્મ-સમાધિ	(૧) ગુણ	(૬) શીઘ્ર / સત્ત્વર	(૧)	(૨)	૮
(૨) મોહરૂપ	(૨) શ્રી શાચાંભવસૂરિ	(૭) લેશ / લેશ્યા	(૩)	(૩)	૧૧૧
(૩) ચંપા-નગરી	(૩) રૂબેરૂ નો	(૮) પર્વ ના શિખરથી	(૪)	(૪)	૬
(૪) ભવ્ય	(૪) મોટા ભય	(૯) દુષ્ટિ	(૫)	(૫)	૬૨
(૫) રોડકાર	(૫) મરદેવા માતા	(૧૦) તળાખાથી	(૬)	(૬)	૨૪
(૬) પાપમય	(૬) પ્રમત્ત સંચાલ	(૧૧) પદોથી	(૭)	(૭)	૧૮૦
(૭) જૂન ધર્મ	(૭) પાર્શ્વનાથ	(૧૨) ગાયા દો	(૮)	(૮)	૪૪
(૮) પ્રભવસ્વામી	(૮) માંગલિક / મંગલાચરણ	(૧૩) સાંશયિક	(૯)	(૯)	૧૪૭
(૯) રાગ-લેખ	(૯) સમ્યક્ત્વ	(૧૪) જાતિવાળા	(૧૦)	(૧૦)	૬૪
(૧૦) રોચારી	(૧૦) જગગુરુ	(૧૫) જાણીતું			
(૧૧) અત્યુક્તિ	(૧૧) આનંદ	(૧૬) સર્પ			
(૧૨) શ્રુતશાળ	(૧૨) કાંઈક દો	(૧૭) કિલમાળા / નકલીફ			
(૧૩) અનામિગ્રાહિક	(૧૩) સંસાર વૃદ્ધિ ના	(૧૮) સ્મરણ કરે દો			
(૧૪) સિદ્ધરૂપી	(૧૪) ગ્રાંથિ ભેદ	(૧૯) પુણ્ય ને			
(૧૫) અભય	(૧૫) સુધર્માસ્વામી	(૨૦) સામાજી			
(૧૬) દયારસમિતિ	પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ	પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો			
(૧૭) ત્રણભદ્ર	(૧) કાઠા ને	(૧) ૬ (૬) ૫	(૧)	(૧)	૨૧
(૧૮) દર્મ અધર્મ	(૨) સંલોપ થી	(૨) ૧ (૭) ૪	(૨)	(૨)	૬
(૧૯) વર્તમાન જોગ	(૩) દારૂ	(૩) ૧૦ (૮) ૮	(૩)	(૩)	૧૫
(૨૦) રત્નશીખરસૂરિ	(૪) બારડો	(૪) ૮ (૯) ૭	(૪)	(૪)	૭
		(૫) ૨ (૧૦) ૩	(૫)	(૫)	૨
			(૬)	(૬)	૧૮
			(૭)	(૭)	૧૦
			(૮)	(૮)	૧૮
			(૯)	(૯)	૧૨
			(૧૦)	(૧૦)	૨૨

પ્રિન્ટિંગ ભૂલ ના લીધે અથવા અમારા થી રહેલ ભૂલના લીધે વિદ્યાર્થીઓ ને જે તકલીફ પડે છે. એના માટે ક્ષમાપ્રાર્થી છીએ. એવા સંજોગો માં વિદ્યાર્થી ને એનો પૂરો માર્ક આપવા માં આવે છે.

રીમાર્ક

તપાસનારની સહી

૧. સાધુ છ કારણો થી જ આહાર કરે છે. અન્યથા સાધુ આહાર ન કરે. એ આહાર પણ બધાં ઘરો થી ઘોડો-ઘોડો લઈને જીવન નિર્વાહ કરે છે. નહિં તો વધારે વ્રત-પરમ્પરાના માંજ જીવન વ્યતીત થતે હોય છે. છ-કારણો-(૧) સંયમ નિર્વાહ માટે આહાર કરે. (૨) ક્રુધા વેદના ને (ભૂખને) શાંત કરવા માટે (૩) ઈર્ષ્યાસમિતિ ના શુદ્ધ પાલનાર્થે કરે. (૪) જીવ રહ્યા કરવા માટે કરે. (૫) ધર્મ-ધ્યાન અથવા શુભ ધ્યાન માં સ્થિરતા જાળવવા માટે કરે. (૬) વડીલો નો વિનય કરવા તથા એમની વૈયાવચ્ચ કરવા માટે સાધુ આહાર કરે છે.

૨. હુદ્દેવ-હુગુરુ અને હુધર્મ ને વિષે જે દેવ-ગુરુ-ધર્મ ની બુદ્ધિ હોવી તે વ્યક્ત મિથ્યાત્વ છે. એવી બુદ્ધિ સંજી પંચેન્દ્રિય ને જ હોય છે. અવ્યક્ત મિથ્યાત્વ મોહુપી છે એટલે અજ્ઞાન તુલ્ય છે. મિથ્યાત્વ નાં પ્રકાર પાંચ (૧) અભિગ્રાહિક મિ. - પરંપરાથી ચાલ્યા આવતા ધર્મ ને જ સાચું માનવું તે (૨) અનભિગ્રાહિક મિ. - બધાં જ ધર્મો સાચા છે એવી સમજણ કે બુદ્ધિ ને. (૩) આભિનિવેશિક મિ. - હું જે કહું છું (મને જે રૂચે છે) તે જ ધર્મ સાચો. એવી બુદ્ધિ ને. (૪) સાંશયિક મિ. - વસ્તુઓનું સ્વરૂપ જે રીતે કહ્યું છે. તે જ રીતે હશે કે બીજી રીતે હશે? એવી શંકા તે. (૫) અનામેગિક મિ. - અસ્પષ્ટ ચૈતન્યવાળા અસંજી જીવો ને જે મિથ્યાત્વ મોહનીય નો ઉદય તે. આમાંથી પ્રથમ ચાર વ્યક્ત મિથ્યાત્વ છે. જ્યારે છેલ્લું અવ્યક્ત મિથ્યાત્વ છે.

૩. કર્મો વિગેરે ના કારણે જીવો દુઃખી થાય - દંડાય તે દંડક કહેવાય છે. જીવોના પડુડામેલો નો વિવિધ ગતિ - જાતિ ના રૂપો કરી દંડાવું પડે છે. ક્યારેક અનુક્રમે નિગોદ માં, રથાવર એકેન્દ્રિય માં વિકલેન્દ્રિય માં, ગર્ભજ તિર્યચ માં, નરકગતિ માં, દેવ ગતિ માં અને મનુષ્ય ગતિ જીવ દુઃખી થાય દંડાય છે. ગતિ ની અપેક્ષાએ વિચાર કરતાં - નારકી નો - ૫ દંડક, તિર્યચ ના - ૯ દંડક - ૮ પૃથ્વીકાયાદિ રથાવર ના - ૫ + વિકલેન્દ્રિય ના - ૫ + ગર્ભજ તિર્યચ નો - ૧ = ૯. મનુષ્ય નો - ૫ દંડક અને દેવ ના - ૧૩ (અસુરાદિ ભવનપતિ ના - ૫૦ + ત્યંતર નો - ૫ + જ્યોતિષીનો - ૫ + વૈમાનિક નો - ૫ = ૧૩) એવી રીતે ચાર ગતિ ના એવીશ દંડક થાય છે. $૧ + ૯ + ૧ + ૧૩ = ૨૪$ દંડક થાય છે.

૪. જંબુકુમાર ના લગ્ન આઠ કન્યાઓ સાથે થયેલા છે. જ્યાં કરોડો ની નહીં અબજો ની સંપત્તિ, એ કન્યાઓ ભોગની પ્રાર્થના કરી રહી છે. અને આગ્રેષ્ઠ પુત્ર ત્યાગ વૈરાગ્ય ની વાતો કરી રહ્યો છે. ચોરી કરવા આવેલો પ્રભવકુમાર ત્યાં પહોંચી ભીંત ને ડાન રજાળી અંદર માં થતી વૈરાગ્ય ની વાતો ડાને અથડાતાં પ્રભવકુમાર ને ઝટકો લાગ્યો, મોહનિદ્રા માંથી એનો આત્મા જાગી ગયો. ત્યારે પ્રભવ પણ જંબુકુમાર પાસે પહોંચી ગયો, એમના ચરણો માં પડ્યો. અને કહે છે - તમારું ચોપન અને જીવન સફળ છે. હું તો ચોર છું તમારા ઘરે મોટી ચોરી કરી ને આજથી ચોરી ન કરવી પડે એમ વિચારતો હતો. તમારી વાલી સાંભળી તમારી વૈરાગ્ય ભરેલી વાણીએ મારું હૃદય મારું જીવન ચોરી લીધું છે. ખરેખર આજ ની મારી ચોરી અંતિમ મોર્ષ બની રહેશે. હું પણ આપની સાથે દીક્ષા લઈશ. એજ એનું મહત્વ છે.

જે પુરુષો શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ના ચરણ-યુગલ ને હંમેશા નમે છે. તેઓ નહારા પવન થી ફોલ પામેલા સમુદ્ર ના ઉગ્ર લરંગો ના ભયંકર શબ્દોવાળા અને સંપ્રમ-ઉલ્લંઘા થી ભય વડે વિહ્વળ બનેલા ખલાસીઓએ જેમાં પોતાનો વ્યાપાર મૂકી દીધો છે. તેમાં પણ એના વહાણ ને અખંડિત રાખી ઈચ્છેલા ડાંઠાને ફાલવાર માં પ્રાપ્ત કરે છે. માટે જે પુરુષો શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુ ના ચરણ-યુગલ ને હંમેશા નમે છે. તેઓ પોતાને ઈચ્છેલા ડાંઠા ને પ્રાપ્ત કરે છે.